

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

(Kartę charakterystyki wykonano zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 3 lipca 2002r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz.U. nr 140/2002 poz. 1171 ze zm. Dz.U. nr 2/2005 poz.8) będącym aktem wykonawczym do Ustawy z dn. 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. nr 11/2001 poz. 84, z późn. zm.)

1. Identyfikacja preparatu/ Identyfikacja producenta

Nazwa Handlowa: **FTALOSOL**
 Zastosowanie preparatu : rozcieńczalnik ftalowy ogólnego stosowania
 Producent: **PPHU YUMA Zbigniew Kreczko**
 Adres: ul. Liburnia 43, 43-400 Cieszyn
 Tel./fax: 033 851 34 25
 Telefon alarmowy: 112 lub 033 851 34 25

2. Skład i informacja o składnikach

Nazwa składnika	Zakres stężeń % wag	Numer CAS	Numer WE	Klasyfikacja
benzyna ciężka obrabiana wodorem (ropa naftowa)*	85-95	64742-48-9	265-150-3	R10 Rak.kat.2; R45 Xn; R65
oktan i jego izomery	0,10-0,15	-	-	F; R11 Xn; R65 Xi; R38 N; R50/53 R67
ksylen – mieszanina izomerów	8-12	1330-20-7	215-535-7	R10 Xn; R20/21 Xi; R38

Wykaz symboli wskazujących kategorię niebezpieczeństwa oraz zwrotów R, które zamieszczono w punkcie 2 i 3 karty charakterystyki oraz pełne ich brzmienie zamieszczono w p. 16 niniejszej karty charakterystyki.

Zawiera poniżej 0,1% benzenu
 Skorzystano z NOTY H i NOTY P.

3. Identyfikacja zagrożeń

Klasyfikacja produktu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr 171/2003, poz. 1666 ze zm. Dz.U. nr 243/2004, poz. 2440):

Produkt został sklasyfikowany jako szkodliwy.

Zagrozenie pożarowe:

Produkt łatwopalny.

Zagrozenia toksykologiczne:

Produkt szkodliwy. Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenia płuc w przypadku połknięcia. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry. Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Zagrozenie ekotoksykologiczne:

Nieznane.

4. Pierwsza pomoc.

Zatrucie inhalacyjne:

Wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia, zapewnić dostęp świeżego powietrza, w przypadku zatrzymania oddechu zastosować sztuczne oddychanie. Zapewnić poszkodowanemu ciepło i spokój. W razie potrzeby wezwać pomoc medyczną.

Zatrucie doustne:

Nie prowokować wymiotów. Jeżeli poszkodowany jest całkowicie przytomny należy dokładnie wyplukać usta wodą. Wezwać natychmiast pomoc medyczną.

Kontakt z oczami:

W razie kontaktu z oczami przepłukać oczy dużą ilością wody i wezwać pomoc medyczną. Unikać silnego strumienia wody wobec ryzyka uszkodzenia rogówki. Konieczna konsultacja okulistyczna.

Kontakt ze skórą:

W razie kontaktu ze skórą zdjąć odzież, skórę zmyć wodą (z mydłem jeżeli nie ma oparzeń). W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry (zaczerwienienie) skontaktować się z lekarzem.

5. Postępowanie w przypadku pożaru.

Szczególne zagrożenia:

Przy niepełnym spalaniu może powstawać tlenek węgla. Produkt pływa po powierzchni wody i może być powtórnie zapalony. Opary są cięższe od powietrza, utrzymują się też nad powierzchnią ziemi i mogą ulec zapłonowi ze znacznej odległości.

Środki gaśnicze:

Proszki gaśnicze, piany gaśnicze. Nie stosować wody w pełnym strumieniu.

Inne informacje:

Powiadomić Straż Pożarną, a w razie konieczności także Policję Państwową, najbliższe władze terenowe i najbliższą jednostkę Ratownictwa Chemicznego. Jeśli to możliwe bez narażenia zdrowia lub życia ratowników zbiorniki zawierające produkt należy usunąć z obszaru zagrożonego pożarem:

Uwaga! Nie usuwać zbiorników eksponowanych na działanie ognia lub wysokiej temperatury (groźba wybuchu), chłodzić je wodą z bezpiecznej odległości, ryzyko wybuchu istnieje nawet po schłodzeniu zbiorników.

Nie dopuścić do przedostania się zanieczyszczonej wody gaśniczej do wód gruntowych i powierzchniowych, zebrać i usunąć zgodnie z istniejącymi przepisami.

Chłodzić sąsiednie pojemniki rozpylając wodę z bezpiecznej odległości. Unikać zraszania wnętrza zbiorników ze względu na zagrożenia wyrzutem wrzącej cieczy.

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków:

Stosować aparat ochronny dróg oddechowych z niezależnym dopływem powietrza i w razie potrzeby kombinezony ochronne.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.

Środki ochrony osobistej:

Rękawice ochronne. Okulary ochronne. Odzież ochronna wykonana w wersji elektrostatycznej. Maski z pochłaniaczem par organicznych.

Postępowanie przy wycieku preparatu:

Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, nie palić, nie używać narzędzi iskrzących). Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającym się preparatem; jeżeli to możliwe zlikwidować wyciek; małe ilości preparatu przesywać niepalnym materiałem chłonnym (piasek, ziemia okrzemkowa, itp.). Po upływie około 1 godziny zebrać do pojemnika na odpady. Uniemożliwić przeniknięcie do gleby, wód powierzchniowych i kanalizacji. W przypadku gdy produkt dostał się do wód ściekowych, niezwłocznie poinformować władze.

7. Postępowanie z substancją/preparatem i jej/jego magazynowanie.

Magazynowanie:

Postępować zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów i zbiorników służących do przechowywania lub

zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne (Dz.U. nr 61/2003, poz. 552).

Preparat przechowywać w szczelnie zamkniętych pojemnikach w chłodnym i suchym pomieszczeniu, z dala od źródeł ciepła, narzędzi iskrzących, nie palić tytoniu. Przestrzegać ogólnych przemysłowych przepisów przeciwpożarowych. Chronić przed działaniem promieni słonecznych i nadmiernym nagraniem. Nie palić w pomieszczeniu magazynowym.

Postępowanie z substancją lub preparatem:

Przestrzegać zasad i przepisów BHP dotyczących pracy z chemikaliami. Podczas pracy z preparatem należy zapewnić skuteczną wymianę powietrza, nie dopuszczać do powstawania aerozoli produktu; nie dopuszczać do powstawania stężeń par lub aerozoli preparatu w powietrzu przekraczających wartości normatywów higienicznych. Produkt może gromadzić ładunki elektrostatyczne, podjąć standardowe działania zabezpieczające przed wyładowaniami elektrostatycznymi. Produkt stosować z daleka od źródeł ciepła i zapłonu, otwartego ognia, urządzeń iskrzących. Nie ogrzewać, nie przecinać i nie zgniatać opakowań zawierających preparat lub jego pozostałości.

Unikać kontaktu produktu ze skórą i oczami. Natychmiast zdjąć zanieczyszczone produktem ubranie i dokładnie je wyprać przed ponownym użyciem. Nie wdychać par lub rozpylonej cieczy. Nie wolno spożywać posiłków, pić napojów oraz palić tytoniu podczas pracy z produktem z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych; należy myć ręce przed przerwami i po zakończeniu prac.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej.

Najwyższe dopuszczalne stężenie w miejscu pracy:

Nazwa chemiczna	NDS [mg/m ³]	NDSch [mg/m ³]	NDSP [mg/m ³]
oktan	1000	1800	-
ksylen	100	350	-

Ochrona dróg oddechowych:

Stosować przy braku odpowiedniej wentylacji lub przy długotrwałym narażeniu sprzęt ochronny układu oddechowego. Zalecana jest maska z pochłaniaczem do oparów organicznych lub uniwersalnym.

Ochrona oczu:

Okulary ochronne.

Ochrona rąk:

Rękawice ochronne, odporne na chemikalia.

Techniczne środki ochronne:

-

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników niebezpiecznych w powietrzu – metodyka pomiarów:

- Rozporządzenie ministra zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 73, poz. 645);
- PN-89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy;
- PN Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników;
- PN-EN-689: 2002. Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

Uwaga: Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika.

W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony;

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwacje, naprawę i odkażanie.

Zalecane badania wstępne i okresowe pracowników należy przeprowadzać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydanych do celów przewidzianych w kodeksie Pracy (Dz.U. Nr 37/2001r. poz. 451).

9. Właściwości fizykochemiczne.

Stan skupienia	ciecz
Barwa	bezbarwny
Zapach	węglowodorów alifatycznych
Temperatura zapłonu	> 36 ⁰ C
Temperatura samozapłonu	> 200 ⁰ C
Granice wybuchowości	0,6-8 % V/V
Gęstość w 20⁰C	ok. 0,80 g/cm ³
Gęstość par względem powietrza	brak danych
Lepkość (ø=4)	<50s

10. Stabilność i reaktywność.

Produkt jest stabilny w warunkach stosowania.

Warunki, których należy unikać:

Wysokiej temperatury.

Materiały, których należy unikać:

Czynniki utleniające.

Niebezpieczne produkty rozkładu:

Nieznane.

11. Informacje toksykologiczne:

Dawki i stężenia toksyczne:

Brak badań toksykologicznych preparatu.

Działanie i objawy zatrucia:

W dotychczasowej praktyce, przy właściwym obchodzeniu się i stosowaniu zwykłych zasad higieny pracy nie są znane szkodliwe działania produktów tej klasy substancji i przy zachowaniu powyższych warunków można spodziewać się, że nie powinny występować.

Drogi wchłaniania:

-

12. Informacje ekologiczne.

Dawki i stężenia toksyczne dla wodnych organizmów

-

Brak danych na temat samego preparatu.

Nie dopuścić do przedostania się preparatu do gleby, wód powierzchniowych i kanalizacji.

13. Postępowanie z odpadami.

Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami.

Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. Nr 63, poz. 638) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2001 Nr 112, poz. 1206).

Produkt	Niszczyc przez spalenie w specjalnie przygotowanych do tego celu urządzeniach odpowiadających przepisom w zakresie utylizacji odpadów.
Usuwanie opakowań	Zużyte opakowanie powinno być jak najszybciej opróżnione i po odpowiednim oczyszczeniu może być stosowane do ponownego użycia. Opakowanie, które nie może być umyte, powinno być niszczone jako produkt odpadowy.
Kod odpadu	07 01 04*

14. Informacje o transporcie.

Transport lądowy ADR/RID

Klasa	3
Kod klasyfikacyjny	F1
Grupa pakowania	III
Numer ONZ/UN	1263
Nazwa i opis	materiał pokrewny do farby

Produkt przewożony w ilościach zgodnych z LQ 7 (tab. 3.4.6.) nie podlega obowiązkowi oznakowania ADR.

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr 171/2003 poz. 1666 ze zm. Dz.U. nr 243/2004 poz. 2440) produkt został zaklasyfikowany jako preparat niebezpieczny. W związku z tym wymaga następującego oznakowania opakowań jednostkowych znakami i napisami ostrzegawczymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych(Dz.U. Nr 173/2003, poz. 1679 ze zm. Dz.U. nr 260/2004 poz. 2595):

Produkt	FTALOSOL rozpuszczalnik ftalowy ogólnego stosowania
Określenie niebezpieczeństwa	Xn – produkt szkodliwy
Zawiera	benzyna ciężka obrabiana wodorem (ropa naftowa), ksylen

Symbole zagrożenia

R10 – Preparat łatwopalny

R65 – Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

R66 – Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry

R67 – Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Symbole bezpiecznego postępowania

S2 – chronić przed dziećmi

S43 – w przypadku pożaru używać dwutlenku węgla, proszków i pian gaśniczych;
nigdy nie stosować wody w pełnym strumieniu

S62 – w razie połknięcia nie wywoływać wymiotów, niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza
i pokazać opakowanie lub etykietę

Zastosowane przepisy

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2002 Nr 217 poz. 1833).

Ustawa z dnia 11 maja 2001 o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. 2001 Nr 63 poz. 638).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. 2001 Nr 62 poz. 628).

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 o zmianie ustawy o odpadach (Dz.U. 2004 Nr 116 poz. 1208).

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. 2001 Nr 11 poz. 84 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. Nr 171 poz. 1666 ze zmianami Dz.U. 2004 Nr 243 poz. 2440).

Wszelkie prace z produktem należy wykonywać zgodnie z przepisami działu IV rozdziału 6 lit. D Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 129 poz. 844 z późniejszymi zmianami – tekst jednolity Dz.U. 2003 Nr 169 poz. 1650).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. Nr 201 poz. 1674).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 sierpnia 2002 w sprawie obowiązku dostarczania karty charakterystyki niektórych preparatów nie zaklasyfikowanych jako niebezpieczne (Dz.U. Nr 142 poz. 1194).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 stycznia 2005 w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje nowe (Dz.U. nr 16 poz. 138).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112 poz. 1206).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U. 2004 Nr 168 poz. 1762 z późniejszymi zmianami).

16. Inne informacje.

Powyższe informacje powstały w oparciu o aktualnie dostępne dane charakteryzujące produkt oraz doświadczenie i wiedzę posiadaną w tym zakresie przez producenta. Dane techniczne zawarte w karcie nie są specyfikacją jakościową i nie mogą stanowić podstawy do jakichkolwiek roszczeń prawnych (reklamacji). Należy je traktować jako pomoc dla bezpiecznego postępowania w transporcie, składowaniu i stosowaniu produktu. Nie zwalnia to użytkownika od odpowiedzialności za niewłaściwe wykorzystanie powyższych informacji oraz od przestrzegania wszystkich norm prawnych obowiązujących w tej dziedzinie. Klasyfikacja składników produktu w pkt. 2 karty charakterystyki jest podawana zgodnie z Rozp. MZ z dn. 28 września 2005r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. nr 201/2005 poz. 1674).

Wykaz symboli wskazujących kategorię niebezpieczeństwa i zwrotów R, które zamieszczono w punkcie 2 i 3 karty charakterystyki oraz pełne ich brzmienie:

Xi	Produkt drażniący
Xn	Produkt szkodliwy
N	Produkt niebezpieczny dla środowiska
F	Produkt wysoce łatwopalny
R10	Produkt łatwopalny
R11	Produkt wysoce łatwopalny
R20/21	Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą
R38	Działa drażniąco na skórę
R45	Może powodować raka
R50/53	Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
R65	Działa szkodliwie, może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

R67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Szkolenia

Osoby uczestniczące w obrocie preparatem niebezpiecznym powinny zostać przeszkolone w zakresie postępowania, bezpieczeństwa i higieny.

Kierowcy pojazdów powinni odbyć przeszkolenie i uzyskać stosowne zaświadczenie zgodnie z wymaganiami przepisów ADR.

Zgodnie z wymogami przepisów art. 23 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U.) nr 11/2001, poz. 84 z późniejszymi zmianami) poinformowano Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych o wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej preparatu niebezpiecznego i aktualizacji karty charakterystyki.